

sterens embedsmænds råd og vejledning har været, at den omhandlede disposition var lovlig, og at der var et fortilfælde i Bikubens overtagelse af dele af Bornholmerbanken. Nu er det selvfølgelig muligt at gøre en minister politisk ansvarlig, blot fordi man vil af med ham eller senere ham eller regeringen. Det er den form for ansvar, som professor i forvaltningsret Lars Nordskov Nielsen kalder koncentrationen af al menneskelig uretfærdighed.

Det har hidtil været afgørende for Folketingets partier på nær Fremskridtspartiet, at der til grund for placeringen af et politisk ansvar har ligget en personlig skyld, at man bevidst eller groft uagtsomt har handlet i strid med lovgivningen eller pligterne over for Folketinget. Derfor har vi i de forskellige sager spurgt til fejl og forsømmelser. Det synes vi i Socialdemokratiet fortsat skal være fundamentet for vores bedømmelse af ministrenes virke. Hr. Thor Pedersens indledende indlæg er på den baggrund en vild galop væk fra tidligere holdninger. Jeg skal bare bede hr. Thor Pedersen tænke et øjeblik på ambisgen, og hvordan vi behandlede den her i Folketinget.

I den konkrete sag har vi i undersøgelsesrettens beretning en del belysning af den periode, der gik fra tilsagnet og til nedsættelsen af undersøgelsesretten. Retspræsident Frank Poulsen understreger i indledningen af beretningens kapital 11, at gennemgangen ikke er blot tilnærmedesvis udtømmende, perioden ligger uden for Frank Poulsens opgave.

Men med baggrund i de dokumenter og forklaringer, som man derigennem får adgang til, og i de dokumenter, vi har i Folketinget, kan man danne sig et vist indtryk af sagen.

Først accepten hin augustnat sidste år. Jeg har ikke hørt nogen, der har bebrejdet skatteministeren, at han på baggrund af råd fra tre relevante embedsmænd og en repræsentant for Kammeradvokaten har givet sin accept. Undersøgelsesretten fastslår, at telefaxen, sådan som embedsmændene har sagt at den skal opfattes, anses for at være i fuld overensstemmelse med sædvanlige skatteretlige regler. Men tre partier her i Folketinget, Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet, mener, at uanset dette er skatteministeren skyldig.

Videre i forløbet kan vi se, at det skridt for skridt er beskrevet, at skatteministeren har handlet, hver gang der opstod tvivl om, hvordan denne telefax skulle forstås. Tvivlen er således i hele forløbet hver gang bragt ud af verden.

Direktør Giversen fra Spar Nord sagde i tv den 12. oktober, at man havde overtaget et underskud. På skatteministerens foranledning blev Spar Nord anmodet om at dokumentere den fremsatte påstand og om at offentliggøre telefaxen. Spar Nord udsendte dagen efter, den 13. oktober, en pressemeddelelse, der afkræftede påstanden, og man offentliggjorde telefaxen.

Skatteministeren anmodede efter samrådet den 12. oktober 1993 om, at Kammeradvokaten blev bedt om at udarbejde et notat om Spar Nord's overtagelse af dele af Himmerlandsbanken. Den 25. oktober anmodede skatteministeren om, at Kammeradvokatens notat skulle fremsendes til Spar Nord, som har bekræftet, at man fik notatet den 26. oktober. Dagen efter fører skatteministeren flere telefonsamtaler med direktør Giversen.

Konklusionen på samtalerne var, at Giversen var enig i Kammeradvokatens notat. Giversen har til undersøgelsesretten forklaret, at man var enige om, at Sparekassen kun kunne få fradrag, hvis der blev lidt et tab. Samme dag om aftenen ringede Told- og Skattestyrelsens direktør til Giversen med spørgsmål om tilladelse til offentliggørelse af Kammeradvokatens notat i forbindelse med morgendagens samråd i Folketingets Erhvervsudvalg. Giversen ønskede på den baggrund at gennemgå notatet sammen med sin meddirektør.

Den følgende dag, den 28. oktober om morgenen, kommer en telefax – denne gang fra Spar Nord til Told- og Skattestyrelsen – med accept af offentliggørelsen fra Giversen og meddirektør Ole Jørgensen, der er statsautoriseret revisor af uddannelse. Denne forklarer til undersøgelsesretten, at han ikke havde nogen specielle kommentarer til notatet.

Om aftenen efter samrådet i Folketingets Erhvervsudvalg bliver skatteministeren under et møde med bl.a. den tidligere ligningschef Christen Amby stillet over for tvivlsspørgsmål fra denne nok landets mest kyndige med hensyn til den skattemæssige behandling af banksager af den foreliggende karakter. Sammen med udtalelser fra Spar Nord i tv om, at man havde fået et ubetinget fradrag, giver dette skatteministeren anledning til på ny at foranledige en kontakt til Giversen, der sammen med sine eksperter indkaldes til møde i København den 29. oktober.

På dette møde bliver der blotlagt en uenighed mellem de to parter. Da skatteministeren får oplyst dette, tager han initiativ til, at der sættes en afklaring i værk. Det første skridt, der fører til nedsættelse af undersøgelsesretten, tages.